

Nr 145.

Av herr **Hallén**, *angående resekostnadsersättning och tjänstgöringstraktamente åt vissa hos 1945 års riksdag anställda tjänstemän.*

Om man bortser från vaktmästartjänsterna i riksdagen, äro flertalet befattningar hos denna halvtidstjänster eller rena bisysslor. Ett mindre antal tjänster, särskilt i vissa av de ständiga utskotten, äro dock av den krävande natur, att vederbörande befattningshavare helt måste ägna sig åt dem under riksdagstiden. Lika självklart som det är, att tjänsterna av det förra slaget uteslutande rekryteras bland personer, som äro bosatta i Stockholm eller dess förorter, lika naturligt är det, att man vid tillsättandet av de senare tjänsterna söker förvärva de för dessa lämpligaste krafterna utan hänsyn till deras bosättningsort.

Rekryteringen av dessa heltidstjänster, vilka höra till de mera betydelsefulla hos riksdagen, kan i längden äventyras, om dessas innehavare, därest de utväljas bland personer, bosatta i den egentliga landsorten, icke erhålla resekostnads- och traktamentsersättning i skäligen omfattning. Principerna för rättvisa och billighet lära också kräva, att de erhålla dylik kompensation för sina merkostnader i förhållande till övriga riksdagstjänstemän.

I gällande avlöningsbestämmelser för personalen hos riksdagens kamrar, utskott och kansli m. m. beaktas emellertid märkligt nog icke detta förhållande. Inom statsförvaltningen i allmänhet är dock regeln godtagen, att en statstjänsteman för tjänstgöring å annan ort än stationeringsorten äger åtnjuta såväl resekostnadsersättning som tjänstgöringstraktamente. De riksdagsmän, som äro bosatta i landsorten, erhålla också ett 25 % högre arvode än riksdagsmän bosatta i Stockholm. (Härtill kommer, att de förra enligt gällande skatteförfattningar såsom omkostnader för riksdagsmannaupdragets fullgörande äga avdraga 2/3 av arvodet.) Icke förty saknas i avlöningsbestämmelserna för riksdagens personal föreskrifter om några motsvarande förmåner för riksdagens egna tjänstemän.

Vid 1944 års riksdag beslöts visserligen, att de då anställda tjänstemän, som icke hade sitt hemvist i Stockholm eller dess förorter, skulle få åtnjuta resekostnadsersättning efter vissa grunder för resa till och från riksdagen samt för en hemresa under riksdagsperioden. Men beslutet gällde endast för 1944 års riksdag. Ett beslut är därför påkallat även i år, vilket med avseende å resor bereder samma kategori tjänstemän åtminstone motsva-

rande förmån som föregående år eller ännu hellre utvidgar denna till att omfatta två hemresor, eftersom varje sådan resa oftast i följd av riksdagstjänstens pressande natur endast torde kunna omfatta en sön- eller helgdag eller i varje fall ett mycket begränsat antal dagar.

Riksdagen bör emellertid icke stanna härvid. Lika angeläget som det är att frågan om reseersättning löses, lika angeläget är det, att frågan om ett tillfredsställande tjänstgöringstraktamente i förekommande fall regleras. Ett uppskov med lösningen av detta senare spörsmål synes icke nu böra få äga rum på den grund, att den av riksgäldsfullmäktige tillsatta s. k. riksdagsvaktmästarkommittén i följd av särskilda omständigheter ännu ej kunnat slutföra sitt arbete. Det finnes nämligen intet närmare samband emellan frågan om tjänstgöringstraktamente i vissa fall åt högre befattningshavare hos riksdagen och kommitténs huvuduppgift, som är spörsmålet angående ordnandet av den lägre personalens avlönings- och anställningsförhållanden. En reglering av den förra frågan kan omöjligen verka prejudicerande på lösningen av det senare spörsmålet eller vice versa (även om en omreglering av vaktmästarnas avlöningsförhållanden i vissa andra avseenden kan tänkas komma att återverka på de högre tjänstemännens).

Ett positivt beslut i traktamentsersättningsfrågan bör därför nu träffas. Helst hade lösningen bort göras till en även för kommande riksdagar gällande, så att vederbörande personer redan före antagandet av anställningen hos riksdagen kunnat bedöma sina blivande ekonomiska förmåner i riksdagstjänsten. Men då den förut berörda riksdagsvaktmästarkommittén möjligen också kan komma att företaga en allmän översyn av avlöningsbestämmelserna för riksdagens personal, torde endast en för 1945 års riksdag gällande provisorisk reglering av traktamentsfrågan — liksom av reseersättningsfrågan — nu böra sökas.

Tjänstgöringstraktamente bör alltså utgå vid 1945 års riksdag till de tjänstemän hos denna, som icke äro bosatta i Stockholm eller dess förorter. Traktamentet bör givetvis bestämmas till skäligt belopp. Detta innebär bl. a., att det icke bör sättas lägre än vad som motsvarar rimliga merkostnader för vederbörandes vistelse i Stockholm. Konsekvensen skulle nämligen eljest ur skattesynpunkt bliva, att den del av de verkliga omkostnaderna, vilken överstiger traktamentsersättningen, ändock icke finge avdragas såsom underskott vid beskattning. Traktamentet synes vidare av praktiska skäl lämpligen kunna bestämmas till ett och samma belopp för varje dag eller varje månad under tjänstgöringstiden hos riksdagen oavsett längden av denna tid. En viss gradering av traktamentsersättningen efter vederbörande befattningshavares tjänsteställning lär också vara motiverad. Från dessa allmänna utgångspunkter synes traktamentsersättningen förslagsvis kunna beräknas till 9 kr. per dag eller 270 per månad

för sekreterare i kammare och i ständigt utskott, till 7:50 per dag eller 225 per månad till stomnotarie i kammare och notarie med sekreteraregöromål i ständigt utskott samt till 6 kr. per dag eller 180 per månad till övriga ifrågakommande tjänstemän, alltså notarier, kanslisters etc.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att hos 1945 års riksdag anställda tjänstemän, vilka icke äro bosatta i Stockholm eller dess förorter, må äga åtnjuta

1) resekostnadsersättning för resa till och från riksdagen vid dennas början och slut samt för en till två hem- och återresor under riksdagsperioden; samt

2) tjänstgöringstraktamente med ovan i motiveringen angivet eller annat såsom skäligt befunnet belopp.

Stockholm den 21 januari 1945.

Harald Hallén.
